

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Sáchényi-utca SIMON-ház Kuncz József
ur kereskedésével szemben.

HIRDETME NYEK,

Állásajánlatok és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közleményeket ide intézendők

Sárméntelen levelek csak ismert kézektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Ha egy évre előfizet valaki...	10 frt — kr
Félévre...	5 frt — kr.
Negyedévre...	2 frt 50 kr
Egy hónapra...	1 frt — kr

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopitisor egyszerű beigattatásért 5 kr
Helyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilatkozó 4 hasábsopitisorért 20 kr.

XIII. évfolyam. 1886.

Debreczen. Kedd junius 15.

115. szám.

Öngyilkos király.

A pünköszt ünnepek áhitatos esendjét, a mulató nép zaját egy megdöbbenő hír zavarta meg. Szerke a nagyvilág, a merre civilizált nép lakik, bizonynyal mindenütt megdöbbenést kelte a hír, mely szaporította a világtörténeti nevezetességű idegrázó és tragikus események számát.

A hír Lajos bajor király öngyilkosságát tudatja. Annál meglepőbb e hír, miután csakne a kétségtelei nitelességgel igyekeztek bizalmas orvosai bizonyítani hogy a bajor király elméjében nem beteg, minden tetteben öntudatosan jár, és most azon tépelődik, hogy miképen szabaduljon ki a kelepezéből.

Öntudatos tépeődésében fordult volna az öngyilkossághoz, vagy mert elméjében valóban meglevén támadva öntudatlanul követte el a borzasztó öngyilkosságot, mindezt e pilanában nem tudhatni.

A Lajos király tragikus sorsa eddig is érdeklődés tárgya volt minden nép között, halála, mely oly hirtelen, s oly rettenetesen következett be, izgatottsághozza a koronás főket, és a gondolkodtudó egyszerű polgárt egyaránt.

Ha egy közönséges egyszerű ember, kinek a viágegyetemben csak annyi szerepe jutott, hogy ember volt ő is, követel öngyilkosságot, az is megdöbben, s annak okául igen gyakran társadalmi betegséget tulajdonítunk; milyen érzés szállja meg az olvasót, ha egy koronás fő tör saját élete ellen, s azt kioltja. Nemesak saját nemzete, az egész világ szorongva kérde, hogy mily politikai betegség volt befolyással a legszebb férfi korában levő király elhatározására.

Ösmerjük, vagy legalább a távolból sejtjük azokat a politikai betegségeket, melyek Bajorország intéző férfiát arra kényszerítették, hogy az ország sorsát más utra térve kormányozzák. — Bizonynyal ez volt az oka a király öngyilkosságának. Hogy azok az intéző férfiak helyes uton akarták e a betegséget gyógyítani, azt a későbbi események fogják eldönteni. — E d d i g már Bajorország betegségének gyógykezelése egy király életébe került.

Mit akarnak?

II.

De az sem valami épületes látvány lehetett ám, mikor a táncz rendbontással fajult, mikor a jogászok kis számát gyanus elemek százai, plane ezrei kezdtek szaporítani, kinek a csoportosulást megengedni anyit, mint szabad tért nyitni a fejtelenségnek. Es nem is szükséges azt bevárni, hogy a csoportosulás fejtelenségbe menjen át, mert hogy abba megy át az bizonyos. Ezt már számtalan példa bizonyította. Amin: tehát a rendbontás észreveszi, hogy a tüntetés gyanus természetét kezd ölteni, s a rendbontásba menni át, megakadályozni kötelel. Kötelessége a tömeget felozlásra szöllíteni s a tömegnek kötelessége leane felozlani. Amit ha nem lesz? Nos? . . . Ha a tömeg a szóra

nem hajt, mit csináljon a rendőr? Omenjen haza? . . . Ez a rendfenntartásnak szélsőbali fogalma? — A tömegnek nem méltóztatik engedelmessékedni, hát a rendbontás meajen haza. Hiszen arra való a rendbontás! . . .

Na kérem szépen, amíg a rendfenntartásnak ilyen szószólói lesznek, addig ne várjuk hogy ártatlanok vére is ne fesse a kövezetet, mert ha valami a rendbontásra vérszemet adhat, az első sorban az izgatás, és második sorban a rendbontók pártolása a rendbontással szemben. Ez volt a politika a francia rámurámban a Robespierre és Marat ellenzéki vezérsege alatt, de ma nem találunk rá példát Európában. Azt az izgatást, amit a magyar parlamentben a fővárosi rendbontás ellen követnek, nem tapasztalni sehól. A magyar sajátában detto. Először demonstrációra izgatják a robbanékony elemet, s midőn az rendbontással fajulva, s demonstrációnak ellenőrzése rendőri közbejelést tesz szükségessé, akkor neki esnek a rendbontásnak: Hogy mer erőszakot használni ott ahol a szóra nem hajlanak? . . . Akar milyen izgatás történik s ennek következtében akar milyen rendbontás történik, az már bizonyos, hogy maga az izgató kompánia lép fel valódképpen és aki hibás, az a rendbontás. És ez chablon szerű! Mérget lehet rá venni minden kraval alkalmával, amennyiben nincs a világnak az a rendbontás, mely ilyenkor selyem kesztyűkkel működök és a zavarban a büntést és ártatlan egymástól megkülönböztetni képes legyen. Látni kell azt az insultust, aminek a rendbontás ki van téve, hogy azok a futározasban kiállt szegény emberek alig képesek még gondolkodni is.

De hát ez izgatásnak nem az a czélja, hogy igazságot szolgáltasson, hanem hogy a közvéleményt a kormány ellen hecczelje. Ez az egész siralmas dolog párt heccből került ki. Akik meghaltak, akik megsebesültek, azért haláltak és azért sebesültek meg, mert a pártérdek felakarta használni az esetet a kormány ellen, és kitalált minden valótlanságot, csak hogy a kedélyeket minél inkább felizgathassa. Hogy Tisza ezt akarja tenni, és Tisza azt akarja tenni, holott mindazokból nem volt igaz egy szó sem. A ki magyar miniszterelnök nézeteit elfogadta, az a magyar király volt. Az a magyar király kinek alkotmányhűségét és lovagias nemes magatartását bár minemű gyengédtelenséggel sérteni is meg, hazaellenes bűn, és az ily gyengédtelenséggel nemesak az utca volt tele, de a szölbali szónokok beszéde is.

Egyik cikkemben pusztán saját észjárásomból indultam ki mikor azt írtam: „Hiszen könnyű dolga lesz így az oroszoknak. Csak néhány ezer forintjába kerül hogy a helyzetet kiaknázhassa és megvesztegetett emberek által oly tényeket követtesse el, melyeket a heccre kész ellenzéki szónokok azonnal felhasználnak a kormány ellen. Ez aztán oly helyzetet fog teremteni az országban, hogy az egymás hajába menve az önvédelemre képtelenek leszünk.“ — S ime már hegyezi fülét az orosz sajtó és felhívja kormányát, hogy Ausztria-Magyarországot támadja meg. Hiszen kvárgli nép ez, és könnyebben felizgatható mint akar a bosnyák akar a hercegovic. Ide kell áttenni az izgatás akasztóját és meglesz a kívánt eredmény.

Mondhatom, gyönyörű egy felfogást

keltettünk magunk iránt. És ha valóban minden kis dolog képes arra hogy benünket felizgasson, a fővárost felfordítsa, az utcákon vért ontson, — mi lesz belőlünk! Mi lesz az ország polgáraiból kik az izgatónak ily könnyen eszközeivé dobják magukat? Hát nem képesek azokban felismerni a párt és pártszenvedélyt?

Mi féle óhajítás például csak az is, hogy a hadsereg szelleme egyszerűen olyan legyen a milyennek mi óhajítjuk? Hiszen nem mondok én hogy nem hagy kivanni valót maga után, de oly nagy átváltozás éppen, — a milyent mi kívánunk, nem egyszerre felfújható dolog. Aztán vannak még ott régi elemek is kiket még a mózes csodatévő hatalma sem volt képes megváltoztatni, hanem negyven évig tartotta a pusztában, hogy egy egész új nemzedékkel mehessen Kanánauba. De hát hol van most Mózes és hol a csoda? Azonfe ül a kiegyezésnek 20 éve sincs még, hát legalább a bibliai idők várjuk be. Husz év alatt bizony engedett a czopf mar annyit amennyit engedhetett. Aki ezt nem látja abban nincs jó akarat. Mert ha nem uralkodik is még a hadseregben egészen más szellem, de hogy uralkodni kezd, az bizonyos. Talalkozunk már akaráhny szitttel, ki a legszabadabb nézeteknek ad kifejezést, Ezelőtt ilyesmiről nem mukkanhatott.

De mit is akarunk tulajdonképen? Egyszerre való átváltoztatást e rövid komandó szóval: „Jobbra át!“ — Ugy látszik ezt akarnák némely urak, ha ugyan párt hecczen kívül egyebet is akarhatnak.

Buktatás csak buktatás. Tisza buktatás, ez a fő! De hát kilépne a Tisza kormány helyére? A forradalmi szélsőbál vagy az ezzel kokettirozó habarék? Egy olyan párt akarna itt kormányozni, mely még azt az emberi érzést is megtagadja a királytól, hogy ő reglétére már átváltozni nem képes, folytonos katonaiskolában élő, s ezer érzelmeinek habár nem politikusan kifejezést adó nagybátyját némileg palladiuma alá vegye. A múlté már ő és nem a jövőé, s mondjuk, ha vétkezett is azon érzelmek alatt melyeket ő nem ismer, oly bántalmazásokban részesült érte, a milyent egy ily ősz, (Különbben igen becsületes és jó ember) főherceg még e birodalomban nem tapasztalt. Hát egy király, ennek az ősz embernek öcséje, leandó örökösse, al kotmányuknak máskülönbben feltétlen öre, esküjének hü megtartója, még ennyi gyöngédséggel se merjen viseltetni nagybátyja iránt oly nemzet előtt, mely előtt uralkodói megbizhatóságát sokkal többször beigazolta már, mintsem hogy ezen inkább rokoni és családii, mint politikai tényeit benne kérelkedni merhetnének. Amely párt még ezt a családii gyöngédséget sem képes kvalifikálni annak sem esze, sem tapintata sem politikai érettsége nincs arra, hogy viszonyaink közt, országfelfordítás nélkül, ha csak egy félévig kormányozni képes legyen.

— A képviselőház munkarendje. A „Bud. Corr.“ írja: A mint Tisza miniszterelnöknek a képviselőház tegnapi ülésén tett nyilatkozatából kitünik, a kormány a jelen ülésszak alatt csak még egy pár, már a képviselőház előtt fekvő rövid törvényjavaslatot szándékozik elintézni; a vámtarifa, vagy valamelyik pontjának a képviselőház által leandó isméteit tárgyalásáról ezen hónapban öbbé szó nem lehet. Ha tehát az osztrak

képviselőház a kormány előterjesztését nem egész változatlanul szavazza meg, nevezetesen, ha a vámbizottság ajánlatta a nyers petróleumra vonatkozó vámnak 1 fr 42 kr-ról 2 fr-ra való felemelése tekintetében elfogadja, úgy tekintve, hogy ezen esetben a két kormány között hosszadalmas tárgyalások lennének szükségesek, az új vámtarifa a következő hónapban egyáltalában nem léphetne többé életbe.

Lajos bajor királyról.

Az izar partján vad akkordokban hal el a dal a mesébéli királyról szerke foszlott egy királyi álom. Lajos király elméje elborult, és öngyilkos lett.

Ki hitte volna ezt 1864. márciusában, midőn mint 18 éves ifjú lépett a trónra! Még előttünk áll az ifju Lajos magas, nyulánk termete, melyet még inkább emelt a királyi schwauligérek acélszurke pompás egyenruhája. Süru fekete fürtjeit alig bírta leszorítani a nehéz medvedundás sisak. Viruló arca majdnem leányos volt és villogó szeméből a teremtés vágya és életkedv ragyogott elő. Akkor volt az, mikor az ifju király először akarta megosztani trónját egy szeretett nővel; szerette Zsófia hercegnőt, Erzsébet magyar királyné legifjabb hűgát. Az eljegyzést hivatalosan jelentették a bajor jor hivatalos lapban és Lajos király mint vőlegény ép oly boldognak látszott magát érezni, mint az ország és választás által. Lajos király akkor Hanfstengel udvari főnyképszéknél levette magát menyasszonyával. Egymás karjába fűzve állt az ifju pár a hercegnő tavaszi ruhában fején könnyű párisi kalappal; a király bő bérszony paletót viselt, hóna alatt nagy művész kalappal. Ez a kép csak nagyon kevés példányban lehet még meg. Még maig sem tudni okát, de a király birtelen visszaadta a hercegnőnek szavát. Hohenhause Konrad, az arciérgárda főkapitánya meglejt a fényképészéknél és a király nevében megparancsolta a matric megsemitését. Egy évtizednél tovább tartott azután az idegenkedés a bécsi müncheni udvarok között. A magyar királyi pár azóta csak egyszer találkoztott a bajor királylyal. Zsófia hercegnő másfél évvel később az alenconi herceggel, Lajos Fülöp francia király unokájával lépett az oltár elé.

A bajor király azóta elárultan maradt a trónján. Vajon szeretett-e azóta ismét? Hisz egy francia író megtekte „Le roi vierge“ című híressé vált regénye hűsévét. Bajorországban azonban mégis fentartotta magát emléke a leggyöngédebb és meghatóbb viszonyok egyikének, melyet valaha király folytatott. Egyszerű paraszt lány volt az, ki oly varázst gyakorolt korunk e legbüszkébb uralkodójára. Egy kore-máros lánya a bajor hegyességben volt, a kivel a király kalandos kirandulásai közben megismerkedett s a kit megszeretett. Rozinak (Rosli) hívták, a nép pedig „die Rose von Linderhof“ nevet adta neki.

Ha nem aranyos diadém övezi Lajos homlokát, ki tudja, mi történt volna. De így fájdalommal és lemondással végződött az édes álom, Rosi Rosi maradt és Lajos a szegény, magányos király. Ezután még egy nőnek sikerült e büszke és sajátságos szívet bilincsbe verni. A müncheni Gärnerszínház egy ifju színésznője volt az, a kit királyi szeretője az ékszeres és drágakövek valóságos niebelungi kincsével halmozott el. De hirtelen vége volt mindennek. A király rájött hogy az az ifju hülgly az ékszeri, melyet fejedelmi szerelem adott neki, csak fejedelmi fizetésnek tekinté, hogy a mint kapta, darabszámra becsülte meg pénzértékét egy ékszerész által. A feldühödt király sajátkezüleg tépte szét a színésznő szerződését és másnap a király szeretőjét kikergettette az országból.

Azonban, jóllehet olykor-olykor libineselte egy nő, mióta a frigy menyasszonyával megszakadt, a szerencsétlen király nem volt többé a régi. Sajátságos változások ment át. A nép üdvívalgása sértette fülét, ajkáról eltűnt a kedves mosoly és a kedélyes hang, mely atyjától örökölt. Csak mereven és parancsolólag közlekedett kísérőinek kevés tagjával, mindinkább elszürkötött és csak kevesen dicsekedhettek, hogy szemtől-szembe látták a királyt.

Mindinkább különös és bizarr vonásokat vett föl. És csak most emlékezünk vissza II. Lajos bizonyos dolgaira, melyek már korán

jelölték őlméjének elborulását. Ilyen például a hallatlan kultusz, melyet Wagner Richarddall üzött. Ifjú elméjét annyira elbűvölte Wagner zenéjének szépsége, hogy müncheni palotájának tetején egy tündérkertet, a külvilágól elzárt valóságos paradicsomot teremtett. Az egész padlás tető egy Lohengrin-vidékké volt átváltoztatva. Az arabiai pálmák magas legyező koronái szinompás, gazdag virágarbeszekkel himzett ágyakra vetették árnyékukat. Orchideák és Kameliák szolgáltak díszül egy arisztokraták tónak, melyen fehér hatyuk uszkáltak - könnyű csónakok legyeket, melyek a királyt - családában ringatták, mintha azon a fenséges vidéken volnának, melyre egykor az ő kedvenc hóse, Lohengrin lépett. Egy belga elektrotechnikus nagy műholdat készített, mely komplikált gépezete által hajtva fölkel és leszáll, ezüstös sugarait öntve a vidékre. Egyszer a királyi saját külön holdnak valami baja esett, de a király oly féltékenyen önközdött a fölött, hogy szentélye csodáit avatlatlan szem meg ne lássa, hogy helybeli technikusnál nem bocsátkozott szóba. De inkább a 86 mázas gépezetét ladátként Belgiumba küldötte. A gépezet oda meg visszautazása fél évig tartott, s a tatarozás meg szállítási borzasztó pénzbe került. Ez idő alatt a király nem gondolozott a Lohengrin tavon.

Egyike ama szerencséseknak, kik megtekinthették a Wagner-szentélyt, Rezső trónörökös volt. Ha nem tévedünk, 1873-ban volt ez, midőn a király maga vezette a gyermek ifjú trónörökös. Különböző Rezső trónörökös egyike volt ama keveseknek is, kikkel a bajor király rokonszenvezett az utóbbi időben, s midőn Rezső 1883-ban München meglátogatta, a király személyesen várt reá a pályaúdván.

Hasonló Buen Retirot emelt Wagner muzsájának a stahrembergi rózsaszövegben is. Itt második Wagner kedveacének, Tannahá-sernek szentelt oltárt. A régi ódon kastély Wartburgga alakítottát át, a refektórium-ból dalcsarnok lett, roppant költséggel egy Vénusz barlangot vágtatt, melyben alitólág művészi estélyeket adott. Nép és király közt lassanként erős meghasonlás támadt. Nem ok nélkül panaszokdottak, hogy a király 1866. nyarán volt ez - Wagner-rajongást új, míg künn a kissingeni, rossbrunni és würzburgi csatamezőkön Bajorország fiai véruket ontóták a hazáért. Lajos király a pausz, elégedetlenség kitérését nem hallotta meg. A háboru alatt Svájcba utazott, hogy megátogassa ott barátját: Wagner Rikardot.

1870-ben tanusított magatartásáért egész Németország viharos lelkesedéssel, üdvözölte az ideális ifjú kir lyt, kit eddig romantikus játéka miatt nevetett. Lajos király miniszterei tanácsa ellenére elhatározta a ved és dacozovetséget Bismarckkal; saját királyi telhatalmából küldötte csapatait a weissenburgi, vörthi és orleausi csatarekre s az 1871. jan. 18-iki örök emlékezetes napon ismét Lajos volt az, k szavazatát adta a régi német császárság újból való megalapítására.

De a háboru után ismét megrezdült ideális természetének minden hurja, ismét vissza s ezután még erősebben lépett elő jellemének fonákága. Saját szakalára kezdett aknamunkát a segítségével megteremtett bírdalom ellen, Osi Wittelsbachi koronájának fényét elhomályosulin látta, s minden okmányban, a mi Berlinből adott ki, merénylőtet latott az ő függetlensége ellen. Midőn egy országot kiáltást látogatott meg s az ünnepszínellye sárga-fehér-vörös színű lobogókkal volt földiszítve, így kiáltott föl: „Engem csak az én országom színelve tiszteljenek!" s egyszerűen visszatért. A Room bírodalmi hadugymis.ter által kiadott sisak-edükto-most egy-zerüen megemissitette. „Nem akarok viamharitót!" mondá poszusan, s midőn Bajorországban a sisakot be akarták hozni Tan táboroknak brevimann kivette kezéből a sisakot egy audieacián s azt monda, szerezzen magának más táborosi kalapot.

Régebbn barátságos viszonyban volt a német trónörökösset, de hirtelen, nem tudni miért, megharagudott a wörthi győzre igen, mikor a trónörökös 1872-ben Münchenben ment csapatzemlére s ez alkalomból ott fogadó bizottság alakult, mely a királyhoz ment, hogy arra belegeyezésért adja, ezt monda: „A porosz trónörökös a háboruban megelégedésemre vezette seregemet s azért neki királyi köszönetemet fejteztem ki. Most tisztan szolgálati alkalomból van itt s azt hiszen az önk s az ő gondolkozása szerint cselekszem, ha azt javasom, hogy a fogadtatására szánt 15,000 márkát saját pénztárából 20,000 márkára egészitem ki s azt a bajor ekzekezésék javára forditom." Később ha a trónörökös Bajorországba ment, a király mindig rendelkezésére bocsátotta kastélyait és fogatait, ő maga azonban visszavonult lenzi kastélyába s azt addig el nem hagyta míg a trónörökös az ő országának hátát nem fordított.

Kevéssel a német-francia háboru után történt, hogy Lajos királyi szélségyeivel valóságos zavart idézett elő az álamban 1871. június havában a király egyszerre eltűnt fővarosából és senki se tudta, még legmegbízhatóbb emberei sem, hogy hová lett ő felsége. Sürgős államügyeket kellett volna elintézni s az egész minisztérium kétségbeesett a király eltűnésén. A minisztérium két tagja maga kereste a királyt mindenütt, Berg kastélyban, a Róza szigeten, Hohenschwangau-

ban, az ország minden képzeltető zugában, de ő felsége nem volt föltalálható. Tíz napig tartott már ez a királyi vadászati a mikor Berlinből az a bizalmas jelentés érkezett, hogy Lajos királyt Franciaországban látták még pedig a touloi pályaúdván, a melyet még akkor német csapatok tartottak megszállva. Egy bajor őrmester, ki valamikor a királyi ménésnél szolgált, állította egész határozottsággal, hogy látta a királyt egy másodosztályú vasuti kocsiában és rögtön ráismert. Két miniszter rögtön Toulba utazott, hogy személyesen interviolvják meg az őrmestert, s a tőle nyert fölvilágosítások nyomán tüstént tovább utaztak Pariba. A kérdéses utas utlevél Bernammer Sebastyán regensburgi kesztyűkészítő névre szóló s a minisztereknek tavorati úton az a válasz érkezett, hogy Regensburgban Berghammer nevű kesztyűkészítő, sőt egyáltalán ilyen nevű ember sincsen. Az utlevél tehát álnevvel volt kiállítva. S a két államférfi tán még most se tért volna vissza a királyi vadászatról, ha egy napon a párisi „Grand Hotel de Louvre"-be nem érkezik hozzájuk egy müncheni tavorati, - magától Lajos királytól. A tavorati hangja meglehetősen kíméletlen volt s a két urat rögtön visszaparancsolta Münchenbe. A fogadtatás, a melyben őket odahaza Lajos király részécsitette, nem volt a legkegyelmelebb. Mit jelent az, hogy miniszterem tudom és belegeyezésem nélkül két heti szabad-ágot vesznek maguknak?" kérdé az uraktól.

Rejtélyes utazásról nem szólt volna egy kukot sem. Csak hónapok mulva tudták meg, hogy a bajor király, ki csupán egy jóas kiseretében utazott, s az egész uton Berghammernek nevezte magát, Párisban megint más nevet veit föl: „Pichler János, magazó Bécsből." Párisban tartózkodása alatt egy szerény „Hotel Garni"-ban lakott a Boulevard Sebastopolon, azután Versailles-be költözött, s ott egy meg szerényebb szálláson huzta meg magát. Egész idejét délelőtteit és délutánját a versaillesi kastélyban töltötte; mindig órákig időzött ott, s a szögyszemélyzetet olyan busz borralalokkal örvendeztetete meg, hogy ezek nem tudtak hová lenni bámulatukban a Pichler ur fejedelmi bokezúsége fölött.

Tudjuk minő benyomásokkal távozott Lajos Versaillesből. XIV. Lajos e remekművének látta a melyn meghatolta, bele álmöndta magát a „Roissol" szerepébe s elkezdte azt a saját országában utánozni. Hirtelen nagy előszeretettel ébred benne a műpítés iránt, s benn az Alpesek világában az architektúra olyan esodaműveit létesitette, a minők Köz foghatót meg nem látott Németország. Így keletkezett Hohenschwangau, így létesült Neu-Schwaststein marványtényü pompája, így a versaillesi kastélyban, melynek képe párisi utazása óta folyvást emlekeben élt, másolata. fotográfiaja, a német Versailles, a Cuiemseen. Minden masnál inkább emlekezett ez a esódás harmoniája architektúrikus mű a zene - utolsó műve, hatyudaia volt a királyi alkotónak, utolsó műve végső tanusága volt kiváló izlésének.

Egy ideig tudvalevőleg az volt a vágya a királynak, hogy Lohengrin lehessen, az a mythikus hős, akit Wagner halhatatlanná tett. Hogy közelebb legyen a holdhoz és a csillagokhoz, müncheni palotája tetején készíttetett egy nagy viztortót, a melybe külön gépekkel nyomták föl a vizet. A király pedig fönn e mesterséges tóban osonlakozott, Lohengrin kosztümben csillogó ezüstös vértel egy könnyű csónakban, mely elé egy hatyru, természetesen kitömött hatyru volt fogva. De ez még nem volt elég. Lohengrin kosztümhöz kézesen csilámio vizre volt szükség. Frauenhoffert, a híres optikus hívták Münchenbe, hogy különböző fényhatások áítál a kékesen csilámio színt megadja a viznek. De a királynak hullámokra is volt szüksége. Erre is külön gépet találtak ki. Egy sereg munkas verejtékkézze hajította a királynak nem volt a hullámverés elég erős mindig erősebbet parancsol. Ennek aztán az lett a vége, hogy a hullámok fölfördítöták a csónakot s a király belefordult a vízbe. Ez az eset lerontotta az illuziókat s azóta vége volt a Lohengrin kosztüms csónakázásoknak.

A hölgyek iránt tudvalevőleg nem mutatott valami nagy gyöngédséget Lajos király. Fiatal korából idézzük föl ennek bizonyítására a következő esetet: Sokat beszéltek annak idejében egy igen ünnepe t német színesznőről, a kit Lajos király álítólag kiváló kegyben részesített. Egy izben együtt csónakázott a király a színesznővel a Cuiemseen. Heldvilág tükrözött a tó ezüstös vízében, a fiatal király bíbor parnákra hajította fejét, s a művésznővel egy szerelmi monológot szavaltatott magána. valami antik drámából. Lajos király ifjú korában gyönyörű szép férfi volt, valódi Antoniusz s így nem esoda, ha a művésznőt kicsit elragadta leve. A romantikus környezet, a helyzet különössége annyira natottak idegei, hogy szavallás közben megtektézetett mindörül s a monolog végén télig önkivületeon odaborult a mellette ülő gyönyörű férfi mellére, atólelte mind a két karját és forró csókot nyomott a királyi szájra. Lajos fölálit s szó nélkül, egy gyors mozdulattal kitaszította a hölgyet a csónakból, bele a tóba. Nemcsak lelkesedését, hanem majdnem életét is ott hagyta a habokban.

Lajos párisi reminisenciáinak eredménye

az a mesés jármű is, a mely XIV. Lajosnak „Musée des Souverains"-ben őrzött szánkója után készült és mely került körülbelül annyiba, mint egy palota az Andrássy uton. Palizander tából, bronzból és aranyból van az egész s csupán a belsejét díszítő mythológiai festmények 885 ezer márkát érnek. Ezen a mesés kocsin tette Lajos téli utazásait a bajor tensikon. Regeszerü látványt nyújtott ez az éjjeli ut, magnezium fény világítása mellett. A XIV. Lajos korabeli egyenruhákba öltözött különféle csatások seprége után következett a nyolcz fehér paripalatal volt királyi szü, melynek elején színezüstből készült Walkürök tartották a bajor királyi koronát. S benn a szánban ült Lajos a legpompásabb prémbé burkolva, fején cobolypréms fővelleg. A szán mellett nyolcz testőr lovagolt éppen olyan egyenruhában mint XIV. Lajos drabantjai.

E tén utólszor röpiüt Lajos király e szánkóján végig Bajorország hó fódte hegyein, egy mesebeli királyként. x. y. z.

A bajor király tragoediája.

A bajor fővárosból egyre a legjelentesebb hírek érkeznek. A helyt egytárában nincs tisztazva és irányadó körökben nem minden aggodalom nélkül tekintenek a dolgok fejlődése elé. A király teljesen eszedél van s egészen nyugodt. A kormányuk tudomása van arról, hogy a király keresi a módot, mikép szabaduljon ki jelségei helyzetéből. Huhenschangaut önkényt hagyta el Guddea tanár ajánletára és Berg kastélyba utazott.

A további teendők megbeszélése végett Luitpold hercegnél érkeztek volt, melyben részt vettek a minisztérium tagjai és a Hohenschwangauból visszatért küldöttség. Tény hogy a bealt zavarokak el küldöttség hibája idézte elő. A helyett, hogy a küldöttség esendben és váratlan érkezett volna Hohenschwangauba, az utazás nagy feltűnés mellett történt, ugy hogy a király korán értesülve volt a küldöttség érkezéséről, míg a lakosság és a katonaság Hohenschwangau környékén mitsem tudott a bealt változásokról. A Hohenschwangau esendörök a küldöttséget, melynek tagjai egyenruhában voltak, eleinte a királyt akartak bocsátani, ekkor azonban megjelent egy esendőr és hasán hangon kiáltá: „A király parancsa." A király irasbeli parancsa ekkép hangzik: „A küldöttség tagjai elfogadók, egy kocsira helyezendök és a vasuti állomásig kíséredők." Mitsem használt Holnsteina graf tekintélye a melyre a küldöttség inteuáltak és csak akkor bocsátottak szabadon a midon Münchenből távirati uton megérkezett a szabadon bocsátási rendelet. Egy müncheni lap szerint a küldöttségre nézve az volt a parancs, hogy az fogságban kiéheztessek; söt nemelyek szerint az a rendeletet adatott ki, hogy a küldöttség tagjainak szeméi szurassanak ki. A lakosság annyira föl volt izgatta, hogy egy egy hölgy a király előszobájáig hatolt s ki jelezté, hogy a királyt meg akarja védeni s addig nem távozik, míg azt biztonságban nem tudja. E nő Trucness baróné, kit szintén örüitnek mondanak. Hogy a küldöttségnek baja nem esett, azt tisztán a esendöröknek köszönhetik.

Lajos király személyéről egy müncheni levelező a következőket írja: „A ki látta ez óriási alakot ideális szépséggel arczával, méltóságos járásával, nem hitette volna, hogy így szomorú vége lesz. Az utóbbi években arczvonásai vesztettek szépségükből; orvosai sürgetve ajánlakt testmozgásokat, de nem hajtott szavukra. Ennek következménye volt hogy szerfölött elhízott s szíve elhajosodásban szenvedett, miert is szíve táján jegzeckokat kellett viselnie. Még ez év apris é május havára a „Parsifa" és a „Nibelungok" háromszori ismétléset rendelte a király; előadások azonban nem tartattak meg. Hogy fogalmunk legyen a király pazzalasáról, eieg felemíteni, hogy Sardu Theodora-jános előadása 100,000 márkába került; a költségek persze most sincsenek kiüzeve. Különösen a művészeknek van okuk panaszkodniok a szomorú fordulat fölött, mert II. Lajosban maccenusukat veszítik, ki valóban királyi bölkezúséggel halmozta el öbet gyemantokkal, smaragdokkal, saphiörökkel. Az ajándékok pompájáról, melyek közül egy egy darab Párisban 25,000 frankba került, ang alkotmányunk fogalmat hónapok óta képezte közbeszed tárgyat a méltatlan befolyas, melyet a fozvosok és lakályok a királyra gyakoroltak. A kormány erélyes föllépésere azonban az a tény lön irányadó, hogy tuduünk Lajos király két héttel ez előtt a fódrazat bizta meg új kauiet alakításal, s hozzá sajátkezesleg a következő iratot intézte: „Kedves H. megözöm out, hogy miden végrehajtót és minisztert öljon meg.

A regens Luitpold egy szerü nyajas ember, emellett igen takarékos, a kikücc bizonyara első dolga lesz, hogy vas szigorralt rendbe hozza Lajos király adóságait. A király az eddigi 4,250,000 már cívista helyett ezután csak egy milliót kap, Luitpold herceg regens pedig 350,000 markot kap, ugy, hogy eventéut az adóságok törészsere csaknem 3 millió mark marad fenn. Luitpold herceg mérésekt clerikalis nézeteit nem titkolja, de eég okos lesz, hogy II. Lajos eddigi szabadelvé kormányával magát

ellenzésbe ne helyezze. Lehet hogy a barát ságos udvarokhoz ismét helyreállíttatik a benső viszony. Lajos király már évek óta megszakított minden összeköttetést a szomszéd udvarokkal, csakis Erzsébet királyasszony és Gizella hercegnő iránt érzett élenk rokonszenvet.

Napi hírek.

— A „Debreczeni Ellenör" rendkívüli kiadása. Mintán Debreczen művelt s tekintélyes közönsége teljesen méltó arra, hogy lapjai ne mozogjanak a fővárosi sajtó járszalagján, s a szokott kaptafa-rendszer helyett tanusitsön egy kis önállóságot s érdekeltiséget is, a Lajos bajor király öngyilkosságáról szóló táviratot, melyet még pünkösöd másodnapján kaptunk, — ma reggel, kinyomattuk, s egy lapunk rendkívüli kiadásából először értesült az olvasó közönség, azon sensaiós eseményről, mely hetteleg fogja a világ összes hírlapjait izgalmoban tartani.

— Ünnepegy a czepléducezi új ref. templomnál. A czepléducezi új reform. templom alapkövetéttel ünnepegye va-arnap lesz. Ez alkalomból díszes ünnepegyességek lesznek, melyeknek programját hivatalos alakban hoinap közöljük.

— A debr. közraktárak ügyében tegnap érkezett volt a varosházán. Az értekezlet örömmel tudomásul vette, hogy a közraktárak létesítésének kérdése mindeütt szivesen üdvözöltetett, s a támogatás minden irányban biztosítva van. A debr. közraktárak létesítéséhez szükséges 100,000 forintból 65,000 forint már a város, és helybeli intézet részéről biztosítatott. A további intézkedések megtételére nézve egy bizottság küldött ki. E bizottságot a város, a gőzmalom a k. resk. és iparbank, és a cukorgyári reszvénytársaság képviselői fogják alkotni. A közraktárak kérdés: ma oiy stadiumba van, hogy annak kivitelére nézve mi sem áll utban.

— A pünkösdi mulatságoknak ugyancsak kedvezett a gyönyörű verőfényes idő. Nem is igen maradt benn a városban ember számba vehető ember egy se. Valóságos népvándorlás indult meg a nagyerdőre, különösen ünnepe másodnapján. A kis vasut kocsiyai ugy tele voltak tömve, hogy a városban az egyes megállóhelyeken nem is lehetett felszállni, mert az élelmesebbek kiinn a pályaháznál várak reá, s ott özüntöttek el a kocsiak; söt voltak olyanok is, akik már az erdőből üresen bejövő kocsiakra telkapaszdok as, kiüveték magukat először a pályaházaos s onnan a nagyerdőre. Hát még akik gyalogszerrel mentek ki; igazi emberaradát hömpölygött végig a Petermán kifele a nagyerdői áleu. A nepmulatságok rendezői már délelőtt kiborogtak az erdőre nagy hosszú szezereken, apró mokány lovakkal. — Oda-kint aztan teutöttek a laecikonyhákat, a nagy deszkabödséat, hoszu jezülábu asztalokkal. Volt kiinn legalabb is tíz ilyen ekkülonított mutatölvely — mindenik előtt szépen letörtve a fü, hogy ropit lehessen a táncot. Ott még láthatuunk egy két parasztlegényt akinek a csardás tanczban gyönyörködni lehetett — hanem bizony a nagyobb része csak olyan esetlenü hanyja mar a labait mint a mi elegans klakok, frakos uracsainak. A katonák ismét egy külön helyen tanczoltak. „Az utolsó jó garashoz" címzett nagyerdei csárdában. Csak hogy itt már elitto közönség volt: szoba leányok, szakácsnők, dajkák; ropogósan kikeményített ruhakban. A derek hadiak hogy imadottjakk vadonat új ruháit be ne piszkolják, sem bizva elége kezekt tisztaságban, zsebkendőikkel keritettek körül a nőlgyek derekát s ugy forgattak meg öket. Hanem odavetötött a katonák köze egy néhány parasztlegény is, s érdekes volt naugatni, hogy magyarázták meg a hadiak ezeknek a „Dont." Hat esém mikor felérselédekkel tanczolt, akkor vedd ki a egarót a bagorágódból, mert azokat bocsatni kell, aki áldója van — itt következett egy hosszú karomkodás a hölgyek iránti tisztelgés. A másik legényt meg azért szöllöttottak meg, hogy bapiszkona a hölgye ruhájának derekát: — Tüd meg — mondá neki egy vén baka, hogy mindenesztendőbea legatibb egyszerű, pünkösöd másodnapján, ilo dolog, hogy a mancsaidat megmossad. No de hagyjuk a bakákat, s meujünk egy pár lépessle odább, ott van a „Horog ur első bészörményi erömüvésztársulata" — állvan a tarsulat ó belöle magából. A körbepörgőja, (magyarul ringispil) a mit a művész ur föladított, genialis magyarmüreme. Éredetileg nemzeti színü ponyvával volt az bevonna, de most már csak egyes csiak találhatóa rajta elvéttve, a régi szövetből, a többi rész folt hátán foit, a szivarégy minden színében játszó. Hanem leveredtebb a teteje annak a füresa alkotmányának; egy szépen kifaragott nagy bajuszos parasztlegény, a szájava egy irgamtalan hoszu szárd debreczeni pipa szurva. Han-m a verüi hangja, oda is sokakat becsalogat, söt vannak olyan naiv kapacizások, akik azt hiszik, hogy ott van az az Orpheum amit ök megakartak nézni. S Horogh ur alga igyekezett öket kiarándítani. Ad vocem, Orpheum — hát Mezey sem panaszkodhatott a két

ünnepre, Vilmoszal e rongteteg nagy terme hogy több talán be se dulutáni előadásokra lidabbja akkor élvezet coupletjeit meg a L ügyes, mulattató hegylönben Vári ar is s gyar notákeret. Mig be verődtek a jól megter leereszkedett az erdőre jebe csak néha, néha tokot hasánny kiálta bánatos, mélabus ny nyomorgatott valamel szerelmes szabólegény megedített tenorjával harmónika nyögdecsöl

— Leikesszelöl ki trakusban otton tány lelkészi állomás tány meg a kijelölés. Jelöltetett öt egyén, bogyoszlói, Fazekas Lajos ér-olaiusy rendezeni, Lengyel Pál lelkészek. — A kü osztályú lelkészi álló Sz. Miklóson ülészetek aital S, minden tekintet közül kijelöltek B i G u l y a s Lajos nagy kenderesi, R a c z k S z e l Görgy avajaj A választás jaius hó

— Esküvő. Püz nap szép esküvő volt ban Gelberger Dávid oltárhoz L e o l o v i l lona kisasszony. — nagyszámú közönség alkalmából Lóblövits gények közt, a mi a vére val.

— Gazdász ju a gazdász mulatság elkövet, hogy az idő meljék a megelőzők j szúat a gazdász csár rosánk szépei remel mulatni.

— Túzóltó ünneveskei túzóltó egy pélyt rendezett Jak Eder Janos kanonok det a teikes legényisé és Piroksa kisasszony és Bronz szogáiati éit tak: Tóth Lajos, S. ozezu Sándor, Földes bor, Karalyos Sándor Gyula, Molnar Imre. következők; ifj. Jakó János, Császy Imre, Súdre, Bömnyüi Péte mos Géza, Csutoras Szolnoki Károly. Az vigalom kövötte, m fizek felül: Ede Szöllösy Gábor, Bacó Kajnis Bálint Dr. Sz la Kerekes Gyula, B id. Jakó Pál, Botu Kovács Imre, Kiss E Samuel, Sebastyán Both János, Muzsay Schiri Farkas, Csajos, Serecs Mátyás, 21 frt 50 kr. A tánc gelig.

— Gazdaszó Huszár esodhoz tart désen pár nap óta s mit lapunk hírd még midüg folyik rendkívül esodón, helyesen tesszik, ha sz beszerzani.

— A bihartorasi állomására f. t c z e n t e n a jelölés z e n b a j o m i, V é c z e n i s e g e d i e a n t i r e n d e s l e k z e s, kei segédlelkész és hely. lelkész. A vá leend.

— Vidéki sze A következő soroka készöt ur! Kérem kezö nyilatkozatom A 115-ik számanak új Gyula rendör alkaj differenciák magyal bau meg kísérteti, ilyemnek bele vonás fözt, legközelebb fe formaja és tartalmá nya, s azt lássik öz ügynek illetékes hely nagulatot megadj V é g h G u l a r e polémiát kezdeni, se polémiát folytatni meg egyszerűen kijelente lentésére szoritkoz alkapitány közlemés ságnak, a menyibei hangja a történetk velem és kereskedő követett zaklató eji maga valóságban i a mi kötetem és V. közt történt, azt rés

hogy a barát...
ellenőr rend...
Debreczen...
szokott...
ref...
új reform...
városban...
Gazdasz...
Tüztől...
Gazdasz...
Bihartordai...
Vidéki...
Gazdasz...
Vörös...
Hát...
Dohó...
Hiszen...
Gudden...
Raktárak...
Debreczen...
Miskolc...
Kassa...
Milassin

hőnapra, Vilmosmal egyetemben. A Dobos...
ellenőr rend...
Debreczen...
szokott...
ref...
új reform...
városban...
Gazdasz...
Tüztől...
Gazdasz...
Bihartordai...
Vidéki...
Gazdasz...
Vörös...
Hát...
Dohó...
Hiszen...
Gudden...
Raktárak...
Debreczen...
Miskolc...
Kassa...
Milassin

tem, nem lévén szokásom személyes ügyeim...
ellenőr rend...
Debreczen...
szokott...
ref...
új reform...
városban...
Gazdasz...
Tüztől...
Gazdasz...
Bihartordai...
Vidéki...
Gazdasz...
Vörös...
Hát...
Dohó...
Hiszen...
Gudden...
Raktárak...
Debreczen...
Miskolc...
Kassa...
Milassin

pen az előbb nem gondolta volna azt hogy...
ellenőr rend...
Debreczen...
szokott...
ref...
új reform...
városban...
Gazdasz...
Tüztől...
Gazdasz...
Bihartordai...
Vidéki...
Gazdasz...
Vörös...
Hát...
Dohó...
Hiszen...
Gudden...
Raktárak...
Debreczen...
Miskolc...
Kassa...
Milassin

tó mintegy 50 lépésnyire a parttól, csak 5 láb...
ellenőr rend...
Debreczen...
szokott...
ref...
új reform...
városban...
Gazdasz...
Tüztől...
Gazdasz...
Bihartordai...
Vidéki...
Gazdasz...
Vörös...
Hát...
Dohó...
Hiszen...
Gudden...
Raktárak...
Debreczen...
Miskolc...
Kassa...
Milassin

Gudden holtteste közelebb feküdt a partihoz...
ellenőr rend...
Debreczen...
szokott...
ref...
új reform...
városban...
Gazdasz...
Tüztől...
Gazdasz...
Bihartordai...
Vidéki...
Gazdasz...
Vörös...
Hát...
Dohó...
Hiszen...
Gudden...
Raktárak...
Debreczen...
Miskolc...
Kassa...
Milassin

MÜNCHEN június 15. Luitpold herceg kiáltványa...
ellenőr rend...
Debreczen...
szokott...
ref...
új reform...
városban...
Gazdasz...
Tüztől...
Gazdasz...
Bihartordai...
Vidéki...
Gazdasz...
Vörös...
Hát...
Dohó...
Hiszen...
Gudden...
Raktárak...
Debreczen...
Miskolc...
Kassa...
Milassin

A szerb királyné...
ellenőr rend...
Debreczen...
szokott...
ref...
új reform...
városban...
Gazdasz...
Tüztől...
Gazdasz...
Bihartordai...
Vidéki...
Gazdasz...
Vörös...
Hát...
Dohó...
Hiszen...
Gudden...
Raktárak...
Debreczen...
Miskolc...
Kassa...
Milassin

Debreczenből indul:	
B.-pest-N.-Várad felé	d. e. 9 ó. 14 p.
" "	d. e. 11 ó. 46 p.
" "	este 10 ó. — p.
Számár felé	d. e. 3 ó. 39 p.
" "	d. u. 3 ó. 37 p.
Kassa felé	d. e. 7 ó. 5 p.
" "	d. u. 7 ó. 31 p.
Nánás felé	m. á. v. d. e. 9 ó. 24 p.
" "	d. u. 3 ó. 50 d.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértési Arnold.
Főmunkatárs Karczag Vilmos.

Hirdetés.

A Huszár Károly esődtömegéhez leltározott vegyes fűszer áruk, kis és nagy mennyiségben, jutányos áron eladatnak.

Tömegednek

Orvosi tekintélyek által...
vese, húgyára, kösvény és hólyag bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál rendelve

Salvator

— égvényes vasmentes savanyúvíz —
szénásvad, lithium tartalom forrás
Borral használva igen kellemes üdítő italt szolgáltat.
Kapható savanyúvíz-kereskedésekben a legtöbb gyógyszerüzletben.
A Salvator-forrás igazgatóságára Szepressen.

Csak ezen védjeggyel valódi
Tanár Dr. Lieber-féle

Ideg-erősítő-Elixír

tartós, alapos és biztos gyógyulására, minden, még a legmakacsabb idegbetegségnek is, különösen azoknak, melyek az ifjúkori kikapongások következményei. Gyöngeség, sápadtság, felelem, fejfájás, Migräne, szívdobogás, gyomorfájás, emésztő nehezégeket alaposan gyógyítja.

Az ideg-erősítő-Elixír, mely az 5 világrész legnemesebb növényeiből, az orvosi tudomány legújabb vívmányai szerint van összeállítva, a legtöbb biztosított nyújtja arra, hogy fenti bántalmakat eloszlatja. Bővebbet a minden üveghez csatolt körlevélből meg tudhatni.

Ára 1/2 üveg 2 frt 0. é. egész üveg 3 frt. 50 kr. postautánvét vagy az összeg megküldése mellett.

Raktárak: Dr. Rothschnek gyógyszer. Debreczen. — Korányi Em. gyógyszer. Nyiregyháza. — Dr. Racz Gy. gyógyszer. Miskolc. — Molnár Lipót gyógyszer. Kassa. — Barcsay C. gyógyszer. Szeged. — Török József gyógyszer. Budapest. — Milassin Ignác gyógyszer. Szabadka.

Kifűnő anyagból készített férfi cipők feltűnő olcsó árban.

A tavaszi idényre
női, férfi és gyermek cipő

Olcsobban mint bárhol

jő minőségű cipővel szolgálói vevőimnek.

Ez idényre igen nagy súlyt fektettem Brünnel (Czeig) női, leány és gyermek czuggo, és fél (Regatta), topánokra melyek az olcsó árszámítás dacára jóságra nézve a versenyt bármely gyártmány-nal könnyen kibírják.

A nagyérdemű közönség már eddig is tapasztalt szíves pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

FALK OTTO

Debreczenben, főpiacz a városháza épületében.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölkének.

Megrendelések mérték után és javítások gyorsan elkészítetnek.

CZIGELKAI

LAJOS-ISTVÁN

forrás forrás.

Gyógyviz Borviz

elsőrendű, kipróbált és orvosi tekintélyek részéről a legmelegebben ajánlva.

legdusabb szik- és szénsav tartalmu Európa valamennyi ásványvizei között.

A forrás kezelettsége

CZIGELKAN.

TRADE CHAMPAGNE
AYALA & Co

Egyedüli raktár Debreczen és vidékére csak
GERÉBY FÜLÖP-nél

DEBECZENBEN.

Fogfájás csupán a
FEYTONA
által távolítható el.

Higgy de nézd meg kinek

Debreczenben
Dr. Rotschnek V. Emil
ezegled utcai gyógyszerárában.

KOSTYA JÁNOS
arany ezüst és ékszműves DEBRECZENBEN.

Ajánlom a nagyérdemű közön ez becses figyelmébe, mi-zenint SZÉCHENYI-utczán báró PODMANICZKI-házban a Kuncz József és tarta urak üzletének átellenében, bent az udvarban egy dolgozó üzletet nyitottam.

Főváltások mindenféle

uj ékszerek készítését, régiak ujja alakítását és javításokat, melyeket a legsolidabban és lezolezőbb árakon, gyorsan készítek, jótállás mellett a mai kor kívánalmának megfelelő izléssel.

Főmunkám a nagy érdemű közönség szíves pártfogását, bizalmát, igyekezetem, s lelkiismeretes kiszolgáltatása után kiérdemelő.

Kész tárgyak beszerzését olcsó gyári áron eszközök. Szíves pártfogását kérve, telje tisztelettel

Kostya János
arany ezüst és ékszműves.

Felső-magyarországi Beregmegyei
Paulovai savanyuviz

Mely Dr. Róza József, Dr. Molnár János budapesti és Szántay Károly ur helybeli kerületi orvos által feltűnő jó sikerűnek találtatott.

Gyógyhatása: A légzőszervek, idült tüdőhurut, kezdődő tüdőgümőkór, az altesti szervek bántalmaiban, tökéletlen emésztés, máj- és lépkevényedésnél, aranyeres bántalmaknál. A vizeletszervek bajainál, minőt: hólyag-hurut, kő- és darakepződés. Végre női bajokban, rendetlen havi folyás ellen.

Dr. Rózsay József.

Borral vegyítve a legkellemesebb borviz.

1 Rekesz 40 es . . . . . 4 frt.
1 " 60-as . . . . . 4 " 20 kr.

Főraktár Debreczenben **KUPFER JÓZSEF** urnál.

Kapható továbbá: Rickl József, Lusztig Károly és Kovács Mihály urnáknál és minden nagyobb fáziskereskedésben.

Tisztelettel
Oesterreicher és Salzer
a PAULOVAI savanyuviz-forrás tulajdonosai.

Pünkösdre megbizható férfi- és nőcselédék, megrendelés után azonnal közvetítetnek.

Schwartz Márton

legujabban berendezett közvetítő és tudakozó intézetében Piacz-utczára Simonffy ház a városházzal szemben.

Közvetítetik mindennemű ingó és ingatlan vagyomnak, házak, birtokok vevése, eladása és bérbeadása.

Elhelyeztetnek jó bizonyítványokkal ellátott kereskedősegedek, műkértészek és gazdasági tiszték.

Helyi és vidéki részvények mindennemű sorsjegyek eladatnak és megvételnek. — Ezekon kívül mindkét nembeli jó bizonyítványokkal ellátott cselédék megrendelhetők és elhelyeztetnek.

SALGÓ-TARJÁNI

Tömör (darabos) és Koczka-szén,

A közeledő **cséplési idény** alkalmából ajánljuk a t. cz. gazdászoknak

LOKOMOBILGÉPEK FÜTESÉHEZ

legjobb sikerrel alkalmas és évek óta elismert

tömör,- darabos és koczka-szenünket.

kivánatra minden vasuti atomásra szállítva és legolcsóbb árak mellett.

Salgó-tarjáni közszénbánya - részvény - társulat,
Budapesten, József-tér 12. sz. a.

Az igazgatóság

HERCZEGNŐ-VIZ.

RENARD A. Páris.

Ezen hírneves mosdóviz, a bőrnek ifjúkori üdéséget szerz, arcot, nyak- és kezket fehérre, puha és finomá teszi, — hűsítőleg és frissítőleg hat, mi más szerrel el nem érhető; továbbá eltávolít mindennemű bőrkütiéseket, szeplőt és ráncot és megőrzi a bőr üdéséget egész a késő korig.

1 üveg ára használati utasításal 84 kr.

HERCZEGNŐ-SZAPPAN.

Ezen kitűnő szappan, finomsága által a bőrre jótékonyan hat, 1 drb ára használati utasításal 35 kr.

Ezen mindkét — méltán hírnevet kivívott — szer, eredeti valódi minőségben kapható Debreczen és vidékére: Dr. ROTHSCHEK V. EMIL gyógyszerárában.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntődeje,
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánok részére, modern technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

GÖZ és MAGAN FÜRDŐK
felszerelésére

szagmentes ürszekek
felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kivánatra díjmenten köldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYAR.

Debreczen, 1886. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” köznyomatásjában Széchenyi utczára, SMDN-112.

Szerkesztés
Széchenyi-utca
ur keresk
HIB
1752-estől pénznek
valam ut s la
minon közl
Bármentolka leve
fog
XIII. é
A t
A függő
elbukásával v
a hős intézte
den amit tett
erzékkel volt
dicsőséggel, f
kezdett pály
véget mint a
Elvesztve még
laha visszasze
seríten csálód
vebkeknek ta
fel nem emlek
beket mintho
hullámai közö
tének legjobb
Ő befejez
ihletett, a ren
szakasztotta
hol vége volt.
Jaj annak, a
Lear király ki
meg benne, me
korlátlanul gy
kában, melybe
tulszárnyaita
Gyakorolta, k
alkotas világa
mészete ellen
környezet, kog
látok közé szö
nagyságának é
pusztíva elpus
tagyasztó ötö
Shakespeare k
Nem volt
azok fogtak rá
két nem tudta
nek érdekükbe
tetni fel.
Teljes éle
gyönyöreinek é
fordult el e m
replőtől, az ő
„Debrecze
Örű
Lajos bajor
megvételében, a
rint, több korona
ronás fő, ki meg
imperator Japite
lovát konzulá n
dok nagy szama
cséplési uralkodó
VI. Károly
kedvesnek nevez
— örülnek. Mar
cebb hajlamai vo
udvaroncival ré
örültséget, mely
betegség Károly
fő. Látomásai v
mával egy az ut
földöntúli lényne
mány gyejőjét k
az ország ügyeit
ségeket egyik kö
tyajáték föltalál
A 15-ik szá
francia király. V
j o s, kin uralkod
ki az örültség. R
hallucinációk gy
saját árnyékátó
fejezte be életét
Spanyolországban
azzal különbség
rály, de királyno
A XVII-száz
kodó volt; ez I. M
többek közt abba
aranyhajakat ara
A XVIII-ik
spanyol királyt é
soca. Felcsége, a
Maria halála uta